

Dosarul nr. 2rh-65/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Centru (jud. O. Parfeni)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Guzun, A. Malîi, I. Dutca)

Instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție (jud. A. Cobăneanu, D. Mardari, M. Pitic)

ÎNCHEIERE

7 iulie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Iurie Bejenaru

examinând cererea de revizuire depusă de către Valerii Cojuhari
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Valerii Cojuhari
împotriva notarului public Angela Jeleznîi cu privire la repararea prejudiciului
material și moral

împotriva încheierii din 14 aprilie 2021 a Curții Supreme de Justiție, prin
care a fost restituit recursul declarat de Valerii Cojuhari împotriva încheierii din
4 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău

constată:

La 24 ianuarie 2020, Valerii Cojuhari a depus cerere de chemare în
judecată împotriva notarului public Angela Jeleznîi cu privire la repararea
prejudiciului material și moral.

Întemeindu-și pretențiile în baza art. 2006, 2036-2037 Cod civil, art. 5, 6-
7, 26-27, 117-119, 130, 166-168 CPC, a solicitat admiterea acțiunii, încasarea de
la Angela Jeleznîi în beneficiul său suma de 32 101,15 de lei cu titlu de prejudiciu
material și suma de 32 101,15 de lei cu titlu de prejudiciu moral.

Prin încheierea din 1 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, a
fost atrasă în proces în calitate de intervenient accesoriu Compania Mixtă de
Asigurare „Exim-Asint” SA.

La 15 iulie 2020, Valerii Cojuhari a depus cerere de concretizare a
pretențiilor, prin care a solicitat încasarea de la Angela Jeleznîi în beneficiul său
prejudiciul material ce constă din 2 428,35 de lei pentru eliberarea contractului
de donație de către notar, 501 de lei pentru înregistrarea contractului de donație
la OCT Chișinău și eliberarea extrasului, 10 741,60 de lei cu titlu de taxă de stat
în prima instanță; 1 200 de lei cu titlu de taxă de stat în instanța de apel; 5 374 de
lei cu titlu de taxă de stat în instanța de recurs și 5 000 de lei cu titlu de asistență

juridică, în total prejudiciul material în mărime de 25 244,95 de lei și prejudiciul moral în mărime de 25 244,95 de lei.

Prin hotărârea din 24 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

La 25 noiembrie 2020, Valerii Cojuhari a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 24 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin încheierea din 12 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Valerii Cojuhari și i s-a acordat un termen de 10 zile din data recepționării încheierii pentru lichidarea neajunsurilor și anume prezentarea apelului motivat și a dovezii achitării taxei de stat în sumă de 643,01 de lei prin intermediul secretariatului Curții de Apel Chișinău.

Prin încheierea din 4 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel depusă de Valerii Cojuhari împotriva hotărârii din 24 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru.

La 26 februarie 2021, Valerii Cojuhari a declarat recurs împotriva încheierii din 4 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii recurate, cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

Prin încheierea din 14 aprilie 2021 a Curții Supreme de Justiție, a fost restituit recursul declarat de Valerii Cojuhari împotriva încheierii din 4 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

La 4 mai 2021, prin intermediul Oficiului Poștal, Valerii Cojuhari a depus cerere de revizuire împotriva încheierii din 14 aprilie 2021 a Curții Supreme de Justiție, solicitând admiterea acesteia și casarea încheierii supuse revizurii.

A susținut că încheierea din 14 aprilie 2021 a Curții Supreme de Justiție este ilegală și neîntemeiată, fiind emisă cu încălcarea dreptului său de acces liber la justiție.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de revizuire urmează a fi respinsă ca inadmisibilă din considerentele ce urmează.

În conformitate cu prevederile art. 453 alin. (1) lit. a) CPC, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

Potrivit prevederilor art. 3 alin. (1) CPC, instanțele judecătorești aplică legile procedurale civile în vigoare la data judecării cauzei civile, efectuării actelor de procedură sau executării actelor instanței judecătorești (hotărâri, încheieri, decizii, ordonanțe), precum și a actelor unor alte autorități în cazurile prevăzute de lege.

La caz, se va menționa că prin Legea nr. 17 din 5 aprilie 2018 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, în vigoare din 1 iunie 2018, au fost stabilite categoriile de încheieri care pot fi supuse revizurii.

Astfel, în conformitate cu prevederile art. 446 CPC, pot fi supuse revizurii hotărârile, ordonanțele, încheierile și deciziile irevocabile ale tuturor instanțelor judecătorești, în condițiile prezentului capitol. Încheierile de încetare a procesului

conform art. 265 lit. c) și d), precum și cele prin care se respinge acțiunea ca fiind tardivă conform art. 186¹ pot fi supuse revizuirii. Încheierile judecătorești care nu se referă la fondul cauzei, precum și deciziile emise în privința acestora nu se supun revizuirii. În aceste cazuri, încheierile de inadmisibilitate a revizuirii nu se supun niciunei căi de atac.

Totodată, prin prisma prevederilor art. 448 CPC, cererea de revizuire împotriva unei hotărâri sau încheieri rămase irevocabilă prin neatacare se soluționează de instanța care s-a pronunțat asupra fondului. Cererea de revizuire împotriva unei hotărâri care, fiind supusă căilor de atac, a fost menținută, modificată sau casată, emițându-se o nouă hotărâre, se soluționează de instanța care a menținut, a modificat hotărârea sau a emis o nouă hotărâre.

Raportând la caz prevederile legale menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a specifica că încheierile judecătorești care nu se referă la fondul cauzei, precum și deciziile emise în privința acestora nu se supun revizuirii.

Se constată că prin încheierea din 14 aprilie 2021 a Curții Supreme de Justiție, a fost restituit recursul declarat de către Valerii Cojuhari.

La caz, prin prisma acestor prevederi legale, este cert că prin încheierea din 14 aprilie 2021 a Curții Supreme de Justiție, supusă revizuirii de către Valerii Cojuhari, instanța de recurs nu s-a expus asupra fondului recursului, respectiv, nici a cauzei, verificând doar întrunirea exigențelor de formă a cererii de recurs declarate, constatând lipsa formei dactilografiate, prin prisma art. 437 CPC.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire depusă de Valerii Cojuhari împotriva încheierii din 14 aprilie 2021 a Curții Supreme de Justiție ca inadmisibilă, din motiv că actul de dispoziție judecătoresc menționat nu se supune revizuirii.

În conformitate cu art. 270, 446, 453 alin. (1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Valerii Cojuhari împotriva încheierii din 14 aprilie 2021 a Curții Supreme de Justiție, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Valerii Cojuhari împotriva notarului public Angela Jeleznîi cu privire la repararea prejudiciului material și moral.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Dumitru Mardari

Iurie Bejenaru

ÎNCHEIERE

7 iulie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Iurie Bejenaru

examinând cererea lui Valerii Cojuhari privind ridicarea excepției de neconstituționalitate

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Valerii Cojuhari împotriva notarului public Angela Jeleznîi cu privire la repararea prejudiciului material și moral

constată:

La 24 ianuarie 2020, Valerii Cojuhari a depus cerere de chemare în judecată împotriva notarului public Angela Jeleznîi cu privire la repararea prejudiciului material și moral.

Prin încheierea din 1 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, a fost atrasă în proces în calitate de intervenient accesoriu Compania Mixtă de Asigurare „Exim-Asint” SA.

La 15 iulie 2020, Valerii Cojuhari a depus cerere de concretizare a pretențiilor, prin care a solicitat încasarea de la Angela Jeleznîi în beneficiul său prejudiciul material ce constă din 2 428,35 de lei pentru eliberarea contractului de donație de către notar, 501 de lei pentru înregistrarea contractului de donație la OCT Chișinău și eliberarea extrasului, 10 741,60 de lei cu titlu de taxă de stat în prima instanță; 1 200 de lei cu titlu de taxă de stat în instanța de apel; 5 374 de lei cu titlu de taxă de stat în instanța de recurs și 5 000 de lei cu titlu de asistență juridică, în total prejudiciul material în mărime de 25 244,95 de lei și prejudiciul moral în mărime de 25 244,95 de lei.

Prin hotărârea din 24 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

La 25 noiembrie 2020, Valerii Cojuhari a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 24 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin încheierea din 12 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Valerii Cojuhari și i s-a acordat un termen de 10 zile din data recepționării încheierii pentru lichidarea neajunsurilor și anume

prezentarea apelului motivat și a dovezii achitării taxei de stat în sumă de 643,01 de lei prin intermediul secretariatului Curții de Apel Chișinău.

Prin încheierea din 4 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel depusă de Valerii Cojuhari împotriva hotărârii din 24 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru.

La 26 februarie 2021, Valerii Cojuhari a declarat recurs împotriva încheierii din 4 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii recurate, cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

Prin încheierea din 14 aprilie 2021 a Curții Supreme de Justiție, a fost restituit recursul declarat de Valerii Cojuhari împotriva încheierii din 4 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

La 4 mai 2021, prin intermediul oficiului poștal, Valerii Cojuhari a depus cerere de revizuire împotriva încheierii din 14 aprilie 2021 a Curții Supreme de Justiție, solicitând admiterea acesteia și casarea încheierii supuse revizuirii.

Totodată, la depunerea cererii de revizuire, Valerii Cojuhari a solicitat și ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 437 alin. (1) CPC privind dactilografierea recursului, cu remiterea acesteia Curții Constituționale pentru examinare a sesizării privind ridicarea excepției de neconstituționalitate.

Examinând cererea lui Valerii Cojuhari cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că aceasta urmează a fi respinsă, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu prevederile art. 12¹ CPC, în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională.

Se va mai menționa că, la ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

- a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;
- b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;
- c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;
- d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amână pledoariile.

Dacă nu sunt întrunite cumulativ condițiile specificate la alin. (2), instanța refuză ridicarea excepției de neconstituționalitate printr-o încheiere care poate fi atacată odată cu fondul cauzei.

Instanța de judecată poate ridica excepția de neconstituționalitate doar dacă cererea de chemare în judecată sau cererea de apel a fost acceptată în modul prevăzut de lege ori dacă cererea de recurs împotriva hotărârii sau deciziei curții de apel a fost declarată admisibilă conform legii.

Conform art. 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție, Curtea Constituțională exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte; rezolvă cazurile excepționale de neconstituționalitate a actelor juridice sesizate de Curtea Supremă de Justiție.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție mai reține că la 9 februarie 2016 Curtea Constituțională a Republicii Moldova a adoptat hotărârea nr. 2 pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova (excepția de neconstituționalitate) (sesizarea nr. 55b/2015), prin care s-a decis că în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitate legilor, hotărârilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze aflate pe rolul său, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, este obligată să sesizeze Curtea Constituțională.

Astfel, conform § 79-80 din hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016 pentru interpretarea art. 135 alin. (1) lit. a) și lit. g) din Constituție, controlul concret de constituționalitate pe cale de excepție constituie singurul instrument prin intermediul căruia cetățeanul are posibilitatea de a acționa pentru a se apăra împotriva legislatorului însuși, în cazul în care, prin lege, drepturile sale constituționale sunt încălcate.

Curtea a mai menționat că dreptul de acces al cetățenilor prin intermediul excepției de neconstituționalitate la instanța constituțională reprezintă un aspect al dreptului la un proces echitabil.

Potrivit § 82-83 din aceeași hotărâre, Curtea a reținut că judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

- a) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;
- b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică faptul că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;
- c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;
- d) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

Concomitent, Curtea a precizat că verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale, or judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la par. 82. Excepția de neconstituționalitate care întrunește aceste condiții poate fi ridicată în fața oricărei instanțe.

Astfel, întru ridicarea excepției de neconstituționalitate, cu sesizarea Curții Constituționale, sunt necesare întrunirea, cumulativ, a condițiilor strict-obligatorii prevăzute la art. 12¹ CPC și § 82 din hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016.

În circumstanțele expuse, verificând întrunirea de către autorul cererii privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a exigențelor evidențiate supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție atestă că la caz lipsesc temeiuri de admitere a cererii respective.

Or, excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată doar în cazurile când cererea de chemare în judecată sau cererea de apel a fost acceptată în modul prevăzut de lege ori dacă cererea de recurs împotriva hotărârii sau deciziei curții de apel a fost declarată admisibilă conform legii.

În speță însă, nu suntem în prezența acestor împrejurări, cererea lui Valerii Cojuhari privind ridicarea excepției de neconstituționalitate nefiind depusă în procedura examinării cererii de recurs împotriva hotărârii sau deciziei curții de apel declarată admisibilă conform legii, ci în cadrul procedurii de examinare a cererii de revizuire.

În această ordine de idei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea lui Valerii Cojuhari cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate.

În conformitate cu art. 12¹, art. art. 269-270 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se respinge cererea lui Valerii Cojuhari privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Valerii Cojuhari împotriva notarului public Angela Jeleznîi cu privire la repararea prejudiciului material și moral.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Dumitru Mardari

Iurie Bejenaru